

rolului secundar

„La calomnie, c'est moi!” — pare a spune interpretul, parafrazându-l pe Regele Soare cu a sa faimoasă definiție a absolutismului, „L'État...”

În **Bărbierul din Sevilla**, spectacolul giuleștean imaginat cu fervoarea insolitului de regizorul Dinu Cernescu, Don Basile, acest — în fond — banal personaj buf, a devenit un veritabil erou alegoric, capabil să schimbe integral optica asupra atât de popularei comedii a lui Beaumarchais.

Apariție terifiantă, grandioasă în nimicnicia sa, Don Basile este uriașa fantoșă a mistificării. Statura sa impozantă, drapată într-o imensă mantie neagră, întunecă — la propriu — spațiul desemnat a focaliza în „luminile rampei” viciele oricărui mediu permeabil în minciună și impostură. El însuși de o mare cupiditate, avînd un crez infailibil („...în toate cazurile în care e greu să dai verdictul o pungă de galbeni e un argument hotărîtor”), practic e un mentor de ipocrizie mai mult sau mai puțin abil, briază însă ca teoretician cînd face elogiul marasmului ce atinge lumile în agonie. Cu voluptate, etalîndu-și „virtuțile” laudîndu-i „eficacitatea”, descrie morbul distrugător al contrafacerii, degradarea ireversibilă a sistemului de valori. Cu tandră complicitate prezintă actorul „gingaș” personificare a flagelului în acțiune. O privire pățimășă, vorace, pe chipul aproape imobil, tonul grandilocvent, rostirea învăluitoare ilustrează cum se poate anihila rațiunea indivizilor orbiți de superficialitate, de suficiență. Figaro spune despre el „Noroc că prostia îi întrece nemernicia”, dar aceasta nu poate fi decît o jalnică, lamentabilă consolare. Mai ales că penetrația răului e asigurată, pe de o parte, de „oameni dibaci” care — asemeni lui — îl propagă, pe de altă parte de „trîndavi” care-l acceptă, iar abuzul, arbitrarul sînt impuse dintotdeauna — se știe — de o sfîntă trinitate: „interesul, conveniențele, vanitatea”

La maniera de joc sobru, reținut, Jorj Voicu a fost obligat de rigorile instituite prin convenția stilistică a montării. Melanj spectaculos, extrem de concentrat (conceput parodic în spiritul enciclopedic al iluministilor reactualizat de produsele tip *digest*), în care morala piesei, leit-motivul „precauțiunilor inutile” capătă reflexul grav al unui pesimism iremediabil. Ponderea personajului Don Basile este evidentă, retroactiv mai ales. Compoziția lui Jorj Voicu, în care caricatura e împinsă pînă la granița dintre grotesc și fantastic, amintește că, în urmă cu ani, el a fost și un excelent Mefisto...

Irina COROIU

Jorj
Voicu
în
Don Basile